

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เงินออมถือเป็นแหล่งเงินทุนที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งถ้าหากประเทศมีการออมในประเทศที่สูงแล้ว ก็จะทำให้สามารถลดการพึ่งพิงเงินทุนจากต่างประเทศได้มาก ทั้งนี้สืบเนื่องจากถ้าประเทศมีการพึ่งพิงเงินทุนจากต่างประเทศในจำนวนมากแล้ว ก็จะส่งผลกระทบต่อไปยังเสถียรภาพของเศรษฐกิจได้

เมื่อทำการพิจารณาการออมเบื้องต้นของประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2549- พ.ศ.2554 ในตารางที่ 1.1 พบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2549-2554 การออมเบื้องต้นของประเทศไทยมีแนวโน้มโดยรวมที่เพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2549 ประเทศไทยมีการออมเบื้องต้นเป็นจำนวน 2,353.70 พันล้านบาท และเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 3,132.62 พันล้านบาท ในปี พ.ศ. 2554 แต่อย่างไรก็ดีเมื่อพิจารณาการขยายตัวของการออมในภาพรวมพบว่า ในปี พ.ศ.2554 การอ้อมมีการขยายตัวร้อยละ 2.5 ซึ่งเป็นอัตราที่มีการชะลอตัวลงจากปี พ.ศ.2553 ซึ่งการอ้อมมีการขยายตัวร้อยละ 11.2 และเมื่อพิจารณาการออมสุทธิของภาคเอกชนที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และการขยายตัวของการออมสุทธิในภาคเอกชนก็มีการขยายตัวที่ลดลงเช่นเดียวกันการออมเบื้องต้น นั่นคือ ในปี พ.ศ.2554 การออมสุทธิในภาคเอกชนมีการขยายตัวร้อยละ 8.94 ซึ่งเป็นอัตราที่มีการชะลอตัวลงจากปี พ.ศ.2553 ซึ่งการอ้อมมีการขยายตัวร้อยละ 11.2

จากข้อมูลในตารางที่ 1.1 แม้ว่าการออมเบื้องต้นและการออมสุทธิในภาคเอกชนจะมีแนวโน้มการออมที่เพิ่มขึ้น แต่ก็ยังเป็นเพียงการออมที่เพิ่มขึ้นในอัตราที่ชะลอตัวลง ฉะนั้น การออมของประชาชนในประเทศจึงเป็นสิ่งที่มีความควรจะได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร เนื่องจากในกรุงเทพมหานครจะเป็นแหล่งที่มีการใช้จ่ายของเงินค่อนข้างสูง การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครจึงเป็นสิ่งที่สมควรจะทำการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพื่อจะได้ทราบถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการออมส่วนบุคคลในเขตกรุงเทพมหานคร ตลอดจนพฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านรูปแบบของการออม ปริมาณของเงินออม จุดมุ่งหมายของการออม และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินออม

ตารางที่ 1.1 การออมเบื้องต้นในประเทศไทย (GDS) ณ ราคาปัจจุบัน

หน่วย : พันล้านบาท

รายการ	ปี พ.ศ.					
	2549	2550	2551	2552	2553	2554
การออมเบื้องต้นในประเทศ	2,353.70	2,853.80	2,807.30	2,748.54	3,055.50	3,132.62
ค่าความคลาดเคลื่อน	-125.67	11.69	-99.73	-55.90	-100.12	-271.35
การออมเบื้องต้น	2,479.38	2,842.11	2,907.03	2,804.44	3,155.62	3,403.96
การออมสุทธิ	1,253.08	1,552.44	1,443.93	1,317.70	1,564.85	1,671.30
การออมสุทธิภาคเอกชน	750.76	1,107.38	1,089.93	1,164.91	1,295.59	1,411.42
-ภาคครัวเรือน	415.90	653.04	476.86	518.04	584.56	588.38
-ภาคธุรกิจ	334.86	454.34	613.08	646.87	711.03	823.04
การออมสุทธิภาครัฐ	502.32	445.06	353.99	152.99	269.26	259.87
-ภาครัฐบาล	338.96	260.05	167.76	-30.94	80.34	138.74
-ภาครัฐวิสาหกิจ	163.36	185.00	186.23	183.73	188.91	121.14
ค่าเสื่อมราคา	1,226.30	1,289.67	1,463.10	1,486.74	1,590.78	1,732.67

ที่มา : สำนักนโยบายการออมและการลงทุน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2554.

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยทำการศึกษาในด้านของรูปแบบของการออม ปริมาณเงินออม และจุดมุ่งหมายในการออม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินออม

1.3 คำถามการวิจัย

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการออมส่วนบุคคลมีลักษณะอย่างไร
2. พฤติกรรมการออมของประชาชนในด้านของรูปแบบของการออมมีลักษณะอย่างไร
3. พฤติกรรมการออมของประชาชนในด้านของจุดมุ่งหมายการออมมีลักษณะอย่างไร

1.4 สมมติฐานการวิจัย

ระดับปริมาณเงินออมต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน และจำนวนสมาชิกในครอบครัว

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ จะเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 7,791,000 คน ทั้งนี้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจะใช้สูตรการคำนวณของ Taro Yamane ซึ่งจะได้อธิบายต่อไปในระเบียบวิธีการวิจัย

1.6 นิยามศัพท์

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการออม หมายถึง ปัจจัยทางด้าน เพศ อายุ สถานภาพการสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และรายจ่ายต่อเดือน
2. พฤติกรรมการออม หมายถึง การกระทำที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบของการออม ปริมาณเงินออม และจุดมุ่งหมายในการออม
3. รูปแบบของการออม หมายถึง ลักษณะของการเก็บสะสมเงินออม เช่น ในรูปของเงินฝากธนาคาร การซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ การซื้อกองทุนต่างๆ การซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต การซื้อพันธบัตรรัฐบาล การซื้อสลากออมสิน สลากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร(สลาก ธ.ก.ส.) และการซื้อทรัพย์สินในลักษณะอื่นๆ
4. จุดมุ่งหมายของการออม หมายถึง เป้าหมายของการเก็บออม เช่น ใช้ในการประกอบอาชีพ ใช้ในการศึกษา ใช้ในยามฉุกเฉิน ซื้อสังหาริมทรัพย์เพื่อการเก็งกำไร เพื่อไว้ใช้หลังเกษียณอายุการทำงาน และอื่นๆ
5. ปริมาณเงินออม หมายถึง ปริมาณเงินออมโดยเฉลี่ยต่อเดือน

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อปริมาณเงินออม
2. ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมการออมของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ในด้านของรูปแบบของการออม จำนวนเงินออม และจุดมุ่งหมายในการออม
3. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมการออมในรูปแบบต่างๆ